

Aktuellt från SKL

Ann-Sofie Eriksson

Kerstin Blom Bokliden

Fredrik Bäck

Sveriges Kommuner och Landsting

- Intresseorganisation som driver medlemmarnas intressen.
- Erbjuder medlemmar stöd och service.
- Sveriges största arbetsgivarorganisation.
- Inte en myndighet.

SKLs programberedning för

klimat

Partipolitiskt sammansatt,
elva politiker, hela landet
Start hösten 2015

- Slutrapport beslutad i
SKL:s styrelse maj 2017

Ordförande

Bijan Zainali (S)
Västra Götalandsregionen

Kristina Zakrisson (S)
Region Norrbotten

Emma Berginger (MP)
Lunds kommun

Rikard Warlenius (V)
Stockholms stad

Gustav Hemming (C)
Stockholms läns landsting

Liza-Maria Norlin (KD)
Sundsvalls kommun

Vice ordförande

Gunnar Hedberg (M)
Uppsala kommun

Tomas Eriksson (MP)
Stockholms läns landsting

Anna Hövenmark (V)
Jokkmokks kommun

Ingalill Jonsson (M)
Nordmalings kommun

Nicke Grahn (L)
Dorotea kommun

Prioriterade förslag minskad klimatpåverkan

- Utveckla lokala och regionala strategier
- Utveckla infrastruktur för hållbar mobilitet
- Stöd teknikutveckling med fokus på klimatnytta
- Satsa på hållbar upphandling
- Stärk uppföljningen av byggnaders energiprestanda

Prioriterade förslag klimatanpassning

- Ökat statligt engagemang,
användbart och kostnadsfritt planeringsunderlag
- Tydliggör fastighetsägares ansvar,
klimatcertifiering av fastigheter
- VA-lagstiftningens tillämpning och utveckling
- Strategiskt klimatanpassningsarbete
integrerad del av kommunens styrning

Klimatberedningens nyckelfrågor

Ansvarsfördelning
mellan stat,
kommuner och
andra aktörer

Finansiering av
åtgärder

Anpassa
lagstiftningen för
effektiv
klimatanpassning

Färdplan för
nationellt klimat-
anpassnings-
arbete

Det här behöver vi göra

Kommuner, landsting och regioner:

- integrera klimatanpassningsfrågorna i ett ledningsperspektiv
- ta höjd för kända förändringar så att inga ny problem byggs in
- Informera allmänheten, fastighetsägarna med flera

Staten:

- klargöra ansvarsfrågan i befintlig miljö
- Se över VA-lagstiftningens tillämpning och utveckling
- fastställa en övergripande struktur för ansvarsfördelning mellan departement
- fastställa en struktur för ansvarsfördelning mellan kommuner, fastighetsägare, försäkringsbolag och andra intressenter
- utveckla kostnadsfritt stöd till kommunerna genom bättre planeringsunderlag och en nationell metod för bedömning av klimatrisker
- utreda klimatcertifiering av fastigheter

Statlig finansiering

Klimat- och sårbarhetsutredningen (SOU 2007:60)

- Det behövs mellan 100 och 300 miljoner kr per år till förebyggande åtgärder under de närmaste 10 åren.

Utmaningar

- Vilka klimatscenarier ska vi planera efter?
- Vilka havsnivåer ska vi ta höjd för? När ska vi göra åtgärder?
- Ansvaret för frågorna är oklart – risk att frågor hamnar mellan stolarna.
- Planeringsunderlaget – fortfarande av varierande kvalitet. Och dyrt!
- Samordning mellan myndigheter – 30 st.
- Dricksvatten – behöver lyftas.

Anslag till kommunerna vs. behovet

Klimatanpassningen framöver

- SKL välkomnar utredningens slutsatser om fastighetsägarnas ansvar
  - Men var är fastighetsbranschen idag?
- Boverkets som samordnande myndighet
- Översiktsplanen som instrument
- Finansiering?

Klimatanpassnings- utredningen

Några av SKL:s synpunkter

- SKL positiva till förslag att:
  - ställa krav på analys i ÖP, men inte kostnadsanalys.
  - möjliggöra avslag på bygglov
  - möjliggöra reglering av hur mycket dagvatten som får lämnas från en fastighet
    - Möjliggöra krav på marklov
- Välkomnar Boverkets uppdrag att vägleda och samordna.

Men:

- Ansvarsfrågan fortfarande inte löst!
- Länsstyrelsernas roll behöver förtydligas.
- Den nationella strategin behöver snarast påbörjas.
- Vissa åtgärder kan inte lösas på kommunal nivå.
- Statliga anslag till förebyggande åtgärder behöver höjas.

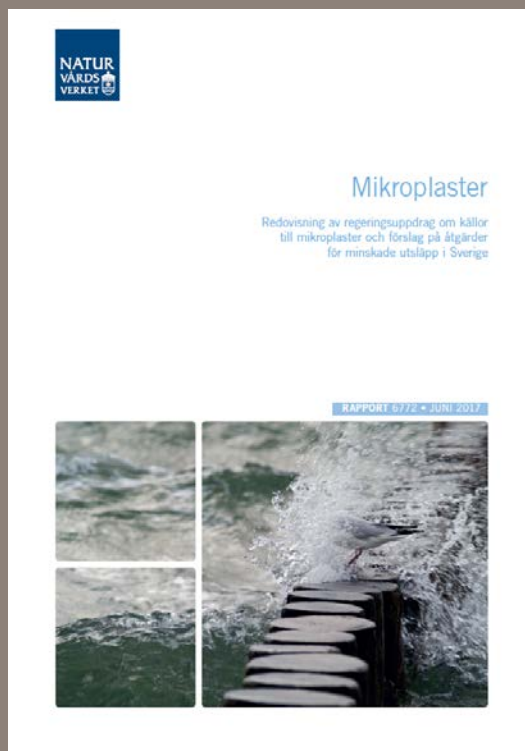
Konstgräsplaner och mikroplaster

Fredrik Bäck, SKL

fredrik.back@skl.se

Mikroplaster – redovisning av ett regeringsuppdrag om källor till mikroplaster och förslag på åtgärder för minskade utsläpp i Sverige (NV 6772)

Bakgrund

- Uppdrag från regeringen att kartlägga (augusti 2015) (Hav i Balans/Giftfri miljö)
- Storlek på partiklar (1nm - 5 mm)
- IVL fick uppdraget att kartlägga spridning i Sverige (källor från land till hav)

Största källorna i Sverige

– Största källorna (årligen):

1. Däck	8 190 ton
2. Konstgräs	1 640 – 2 460 ton
3. Textilier	8 – 950 ton
4. Utsläpp från målning av byggnader	130 – 250 ton
5. Utsläpp till havs (båtbottenfärg)	160 – 740 ton
6. Oklara utsläpp från nedskräpning	
7. Avsiktligt producerade källor (industri)	310 – 530 ton
8. Tillsatser i hygienprodukter	66 ton

Sammanfattningsvis kan sägas att kunskapsläget är för lågt om den totala spridningen men att det har en stor miljöpåverkan

- Mer forskning behövs

Åtgärder (ett urval)

Beställargrupper

- Konstgräsanläggningar (start 12 september)
- Vattenhantering

Vägledning

- *Industriell hantering av mikroplaster (TSM och VU)*
- *Vägledning om styrande lagstiftning vid hantering av granulater i konstgräsplaner (VU)*
- *Informationsinsatser om textiliers påverkan (branschdialog m.m.)*

Båtbottenfärger

- Provtagningar vid båttvätt samt att inkludera mikroplast vid översyn av regelverk för båtbottnfärger.

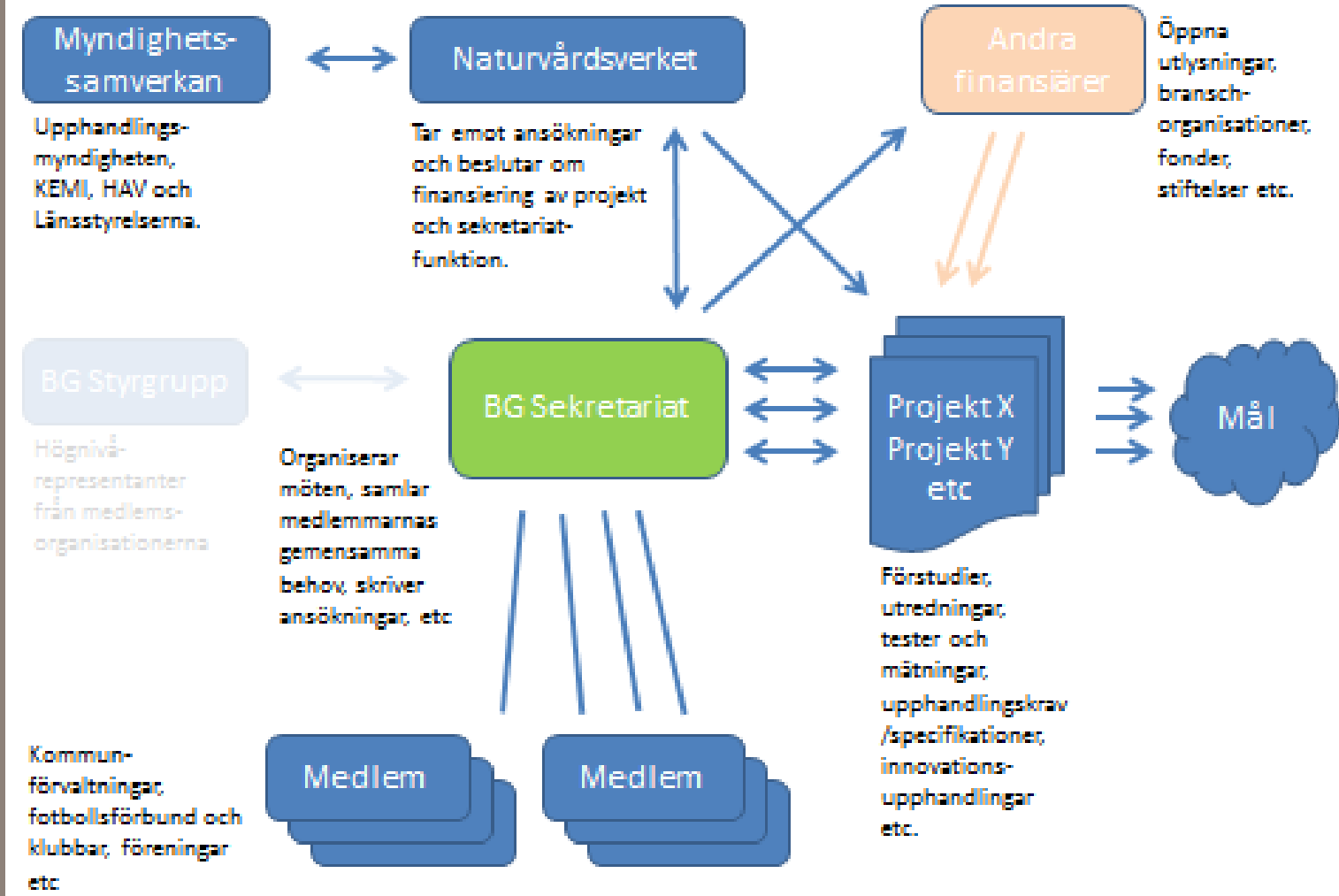
Nedskräpning

- *Andra styrinstrument + riktade insatser vid strandstädning*

BESTÄLLARGRUPP KONSTGRÄS

- Den 12 september kallade Naturvårdsverket till startgruppsmöte för konstgräsplaner.
- Närvarande var representanter från idrottssektorn (SvFF), kommunala fritidsförvaltningar, miljöförvaltningar, SKL och relevanta myndigheter.
- Syftet var att upprätta att hitta en grupp som via ett fast kansli kunde driva utvecklingen fram mot nya lösningar
- Avsätter 1 miljon kronor 2017 för uppstart av beställargruppen och de äskar ytterligare 900 000 per år för koordinering och 1 miljon årligen för projekt.

Beställargrupp Konstgräs

Vad vill NV med detta?

- Testa en nytt sätt att ta sig an miljöproblem med beställargrupper
- Hitta nya lösningar och nya tekniker
- Minska mikroplastspridningen
- Hitta helt andra material än gummi
- Minska mängden mikroplaster i miljön.

Tack!

Frågor?